

AKADEMIJA
INŽENJERSKIH
NAUKA
SRBIJE

NTPS

Nacionalne tehnološke platforme Srbije

Novi program za reinženjering
tehnoloških osnova industrije Srbije u
sklopu evropskih integracionih procesa

Vizija i formalni okviri programa

Nacionalne tehnološke platforme Srbije - NTPS

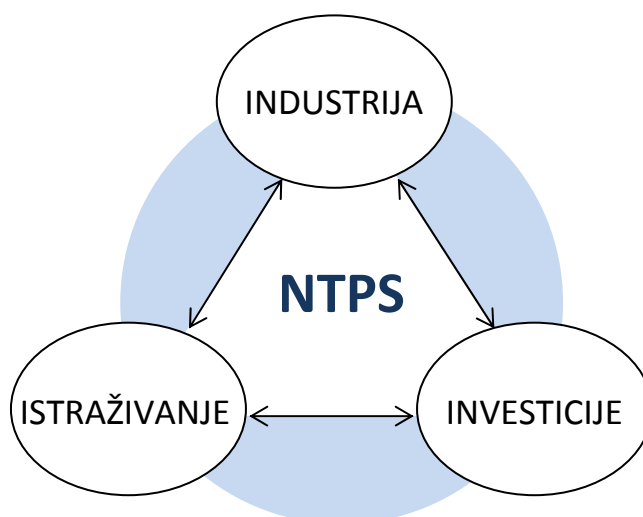
Novi program za reinženjering tehnoloških osnova industrije Srbije
u sklopu evropskih integracionih procesa

Vizija i formalni okviri programa

Definicija:

Nacionalne tehnološke platforme Srbije - NTPS su nov, sveobuhvatni program tehnološkog oporavka i razvoja industrije Srbije, izveden iz programa Evropskih tehnoloških platformi ETP.

NTPS program je fokusiran na tehnološke aspekte, ima stratešku dimenziju i uspostavljen je sa ciljem intenziviranja i harmonizacije interaktivnih procesa u trouglu razvoja: nauka - industrija - nosioci investicionog kapitala.

Posebno značajan zadatak koji se postavlja pred NTPS program je stvaranje formalnog okvira za obezbeđivanje adekvatnog usmeravanja javnih fondova namenjenih istraživačkim aktivnostima na oblasti od visokog značaja za industriju, obuhvatajući celokupan ekonomski lanac stvaranja vrednosti i mobilisajući društvene autoritete i regulatorna tela na nacionalnom i regionalnom nivou.

Inicijator NTPS programa je Akademija inženjerskih nauka Srbije - AINS.

Motivacija:

Industrija je vitalni element ekonomije Srbije i osnovni generator bogatstva njenih građana, kao i njenog ukupnog ekonomskog i društvenog prosperiteta.

Industrija Srbije mora da se izvede iz stanja dvadesetogodišnje stagnacije i marginalizacije, postane inovativna, produktivna i konkurentna, sposobna da stvara i plasira svoje proizvode na inostrana tržišta i postane kompatibilna sa savremenim standardima održivog razvoja i održive potrošnje.

NTPS program je ugrađen u Strategiju i politiku razvoja industrije Srbije za period 2011 - 2020. godine kao jedan od prioritarnih programa za revitalizaciju i sistematski reinženjering njenih tehnoloških osnova kroz:

1. Razvoj i transfer novih tehnologija,
2. Inovacije proizvoda, procesa, organizacionih struktura i marketinških aktivnosti, i
3. Uspostavljanje intenzivne interakcije između nosioca naučno-istraživačkih aktivnosti i industrije.

Sa tim u vezi, pred NTPS program postavljaju se strateški zadaci na srednjeročnom i dugoročnom planu, čiji je konačni ishod transformacije industrije Srbije od industrije bazirane na prirodnim resursima u industriju baziranu na znanju.

Značajan udeo u formulaciji nove industrijske strategije imala je i Akademija inženjerskih nauka Srbije, odnosno njen Odbor za nacionalne tehnološke platforme.

Osnovne odrednice:

Misija:

1. Izgradnja novog formalnog okvira za oporavak i sistematski reinženjering industrije Srbije kroz uspostavljanje novih modela interakcije unutar trougla tehnološkog razvoja: Industrija - Nosioци istraživačko-razvoјnih aktivnosti - Nosioци investicionog kapitala;
2. Tehnološka komponenta za evropski integracioni proces;
3. Tehnološka kompatibilnost/prepoznatljivost na EU nivou - inkorporacija u agendu EUROPE 2020 (*A strategy for smart, sustainable and inclusive growth*).

Metodološki okvir:

NTPS program uvažava specifičnosti ekonomskog, kulturnog i istorijskog prostora Srbije. Opredeljenja kod formulacije vizije, izbora dugoročnih ciljeva i prioriteta, kao i formulisanja Strateške istraživačke agende, nisu vođena direktnim preslikavanjem neke od Evropskih tehnoloških platformi na lokalni nacionalni nivo. Metodološki okvir obuhvata:

1. Implementacija ETP koncepta na nacionalni nivo kroz primenu NRTP instrumenta;
2. Sinergija sa EU nivoom kroz kooperativni odnos sa individualnim ETP;
3. Široka mobilizacija industrije, industrijskih asocijacija, nosioca istraživačko-razvoјnih aktivnosti i nosioca investicionog kapitala;
4. Partnerstvo sa resornim ministarstvima i ostalim regulacionim telima u stvaranju stimulativnog ambijenta i efektivnijeg usmeravanja naučno-istraživačkih fondova ka prioriternim potrebama industrije Srbije;

Oblast delovanja:

Ukupni privredni prostor Srbije, posebno: preradivačka industrija, građevinarstvo i poljoprivreda.

NTPS program posebnim merama obezbeđuje otvorenost i transparentnost u svom delovanju. U tom smislu izgrađuje se Kodeks dobre prakse, baziran na interesima najopštijeg značaja, sa ciljem da se spreče nekontrolisani uticaji uskih industrijskih grupa i nosioca investicionog kapitala, uz istovremenu zaštitu poslovnih interesa članica NTPS-*itp* konzorcijuma.

Nosioci programa:

Akademija inženjerskih nauka Srbije - AINS, Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije i Privredna komora Srbije operativno pokreću i koordiniraju ovaj program.

Učesnici:

Industrija, istraživačko-razvojne institucije (univerziteti i instituti), nosioci preduzetničkog i investicionog kapitala, predstavnici državnih regulatornih tela (resorna ministarstva, komore,).

Sprega/Interakcija:

1. Horizontalna sprega na nacionalnom nivou – mreža individualnih platformi NTPS-*itp* sa različitim oblicima kooperativnih aktivnosti;
2. Vertikalna sprega na regionalnom i EU - prodor u prostor Evropskih tehnoloških platformi izuzetnog bogatstva novim tehnološkim sadržajima, inovativnim idejama i novim konceptima za stvaranje novih proizvoda i usluga. Vertikalna sprega proteže se i na druge globalne prostore.

Implementacija:

Osnovni izlaz NTPS programa je mreža do 10 individualnih tehnoloških platformi (NTPS-ITP) koje se etapno uspostavljaju i implementiraju. U prvoj etapi, tokom 2011. godine, konstituišu se sledeće individualne tehnološke platforme:

1. NTPS - *Proizvodnja*
2. NTPS - *Transport*
3. NTPS - *Energija*
4. NTPS - *Hrana*
5. NTPS - *Informatika i komunikacije*
6. NTPS - *Građevina*

Osnovni zadatak je da se za svaku od navedenih individualnih platformi realizuju sledeći sadržaji:

1. Formiranje konzorcijuma, odnosno poslovne interesne grupe koju čine kompanije iz industrije, istraživačko-razvojne i edukacione institucije i kompanije nosioci investicionog kapitala;
2. Uspostavljanje rukovodnog tela sa sistemom koordinacije i komunikacije;
3. Usaglašena zajednička vizija razvoja na dugoročnom planu;
4. Izgradnja programa dugoročnog delovanja u formi Strateške agende;
5. Izrada Plana implementacije Strateške agende;
6. Uspostavljanje funkcionalne / sinergijske veze sa komplementarnim individualnim ETP platformama i izgradnja kooperativnih veza sa Nacionalnim i regionalnim tehnološkim platformama iz okruženja.

Operacionalizacija:

U operativnom smislu, program se realizuje u okviru Odbora za Nacionalne tehnološke platforme Srbije - NTPS, koji je formiran od strane Akademije inženjerskih nauka Srbije sa zadatkom dugoročnih istraživačkih i koordinacionih aktivnosti u ovom domenu.

Ključni partneri na ovom programu su Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije, Privredna komora Srbije i Ministarstvo za ekonomiju i regionalni razvoj.

Članovi Odbora AINS za Nacionalne tehnološke platforme Srbije:

1. Petar Petrović, predsednik odbora, odeljenje maš. nauka
2. Jovan Todorović, potpredsednik AINS,
3. Miloljub Smiljanić, generalni sekretar AINS
4. Mirjana Milošević, odeljenje biotehničkih nauka
5. Ratko Nikolić, odeljenje biotehničkih nauka
6. Živojin Praščević, odeljenje građevinskih nauka
7. Slobodan Vujić, odeljenje rudarsko-geoloških nauka
8. Rade Jelenković, odeljenje rudarsko-geoloških nauka
9. Slobodan Vukosavić, odeljenje elektrotehničkih nauka
10. Dejan Popović, odeljenje elektrotehničkih nauka
11. Vladimir Milačić, odeljenje mašinskih nauka
12. Dragana Živković, odeljenje tehnološko-metalurških nauka
13. Miroljub Adžić, odeljenje mašinskih nauka